

આંધ્રપ્રદેશ

- ❖ સીમાઓ :- ઉત્તર-પશ્ચિમમાં તેલંગણા,ઉત્તરમાં છત્તીસગઢ,ઉત્તર-પૂર્વમાં ઓડીશા, પશ્ચિમમાં કર્ણાટક, દક્ષિણમાં તમિલનાડુ તથા પૂર્વમાં બંગાળની ખાડી આવેલ છે. ભારતની ઉત્તર પૂર્વ છેડે આવેલું રાજ્ય છે.
- ❖ ક્ષેત્રફળ :- ૧,૬૦,૨૦૫ (ચો.કિ.મિ)
- ❖ દેશમાં સ્થાન :- ૮મું
- ❖ સ્થાપના :- તા. ૧/૧૦/૧૯૫૩
- ❖ પાટનગર :- અમરાવતી
- ❖ સૌથી મોટું શહેર :- હૈદરાબાદ
- ❖ રાજ્યપાલ :-ઈ.એસ.એસ. નરસિંહમન
- ❖ મુખ્યમંત્રી :- ચંદ્રાબાબુ નાયડુ
- ❖ સ્પીકર :- કે.શિવપ્રસાદ રોય
- ❖ રાજભાષા :- તેલુગુ
- ❖ રાજ્ય પક્ષી :- નીલકંઠ

- ❖ રાજ્ય પશુ :- કાળીયાર
- ❖ રાજ્ય વૃક્ષ :- લીમડો
- ❖ રાજ્ય ફૂલ :- લીલી
- ❖ રાજ્ય ફળ :- કેરી
- ❖ રાજ્ય ગીત :- મા તેલુગુ તલ્લીકી....
- ❖ રાજ્ય નૃત્ય :- કૂચીપુડી
- ❖ રાજ્ય રમત :- કબડ્ડી
- ❖ રાજ્ય તહેવાર :-ઉગાદી
- ❖ હાઈકોર્ટ :- હૈદરાબાદ (૧૯૫૪)
- ❖ ન્યાયાધીશોની સંખ્યા :- ૨૭
- ❖ મુખ્ય ન્યાયાધીશ :- રમેશ રંગનાથન
- ❖ કુલ વસ્તી :- ૪,૯૩,૮૬,૭૯૯
- ❖ વસ્તી ક્રમ :- ૧૦મો
- ❖ વસ્તી ગીચતા :- ૩૦૮
- ❖ જાતિ પ્રમાણ :-૯૯૬
- ❖ સાક્ષરતાનો દર :- ૬૭.૧૪%
- ❖ લોકસભાની સીટો :- ૨૫
- ❖ વિધાનસભાની સીટો :- ૧૭૫
- ❖ વિધાન પરિષદ :- ૫૪
- ❖ રાજ્યસભાની સીટો :-૧૧
- ❖ જિલ્લાની સંખ્યા :- ૧૩
- ❖ તાલુકાની સંખ્યા :-૬૭૦
- ❖ ગામડાઓ :- ૧૭,૩૬૩
- ❖ મહાનગર :- વિજયવાડા, કાકીનાડા, નેલોર, ગુન્દૂર , વારંગલ, વિશાખાપટ્ટનમ , સિકંદરાબાદ, રાજમહેન્દ્રી
- ❖ મુખ્ય પાક :- ચોખા,જુવાર, બાજરી,મકાઈ, તેલીબીયા,કપાસ, કાળીમરી
- ❖ મુખ્ય ઉદ્યોગ :- ખાતર ઉદ્યોગ (કાકીનાડા,રામાગુંડમ) , ડેરી ઉદ્યોગ (અનંતપુર), કાગળ ઉદ્યોગ (સિરપુર),ફાર્મા કંપની, પેટ્રોલિયમ,પોલીમર,ખાતર અને સ્ટીલ

❖ જાહેર સાહસો :-

- ભારત હેવી પ્લેટ એન્ડ વેસલ્સ લિ.(વિશાખાપદ્મનમ)
- હિન્દુસ્તાન કેબલ્સ લિ.(હેદરાબાદ)
- ફર્ટીલાઈઝર કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા (રામગુંડમ)
- હિન્દુસ્તાન મશીન ટુલ્સ લિ.(HMT)(હેદરાબાદ)

❖ ખનીજ :-

- ⇒ અબરખ (નેલોર)
- ⇒ કોલસો (સિંગારેણી)
- ⇒ મેંગેનીઝ (વિશાખાપદ્મનમ) પશ્ચિમઘાટ ખનીજોથી સમૃદ્ધ છે.
- ⇒ સોનું :- રામગિરી, અનંતપુર
- ⇒ મેંગેનીઝ (બેલ્લારી,વિશાખાપદ્મનમ)

❖ મુખ્ય નદીઓ :- કિષ્ના, ગોદાવરી,ચિત્રાવતી,તુંગભદ્રા

❖ કુદરતી સરોવર :- કોલક

❖ ગિરિમથક :- -

❖ હવાઈ મથક :- તિરૂપતી અને વિશાખાપદ્મનમ

❖ બંદરો :- વિશાખાપદ્મનમ,કાકીનાડા,ભૂમિપદ્મનમ, મછલીપદ્મનમ અને કલિંગપદ્મનમ

❖ પર્વતો :- નલ્લામલ્લાની ટેકરીઓ, ઈમરાલા, પાલીમેડા અને બેલીઠોડા

❖ દરિયા કિનારો :- ૯૭૪ કિ.મી

❖ પરિયોજનાઓ :-

❖ જળાશય ડેમ :- હુસેન સાગર સરોવર

❖ વિદ્યુત મથકો :-

❖ જોવાલાયક સ્થળો :-સાલાર ગંજ સંગ્રહાલય ,તિરૂપતિમંદિર, કનકદુર્ગા મંદિર

(વિજયવાડા),સત્યનારાયણ સ્વામી મંદિર (અનવરમ),શ્રીસેલમ, રામખ્યા મંદિર ,બ્રહ્મામંદિર
(આલમપુર),બેલમ ગુફાઓ,ગોલકોડા કિલ્લો,ચંદ્રગીરી કિલ્લો,શ્રી વેન્કટેશ્વરમંદિર

❖ મહત્વની યોજનાઓ :-

- ⇒ બગાડતાલી યોજના

- ⇒ શ્રીનિધિ યોજના
- ⇒ ભૂમિ યોજના
- ⇒ અભયહસ્તમ યોજના
- ⇒ એન.ટી.આર. ભરોસા યોજના
- ⇒ એન.ટી.આર. આરોગ્યરક્ષા યોજના(૧૦૪૪ બીમારીમાં રૂ. બે લાખ સુધી વિનામુલ્યે સારવાર)

❖ વિશેષ માહિતી :-

- ગુજરાત પછી બીજા નંબરે દરિયા કિનારો ધરાવતું રાજ્ય છે.
- ચોખાનો સૌથી મોટો ઉત્પાદક છે માટે તેને ભારતનો ચોખાનો કટોરો કહેવામાં આવે છે.
- આંધ્રપ્રદેશના પ્રથમ મુખ્યમંત્રી નીલમ સંજીવ રેડ્ડી અને પ્રથમ રાજ્યપાલ